

[Ehba Strange]

stå deres tid, deres samfund og få indflydelse på udviklingen af det.

Men også gymnasieformen må i så fald tages op til revision. Jeg ved, at det er sket gennem forsøg nogle steder, og jeg mener, at disse forsøg må forstærkes gennem undervisning, der i højere grad bygger på projektarbejder, på kombination af praktisk og teoretisk arbejde og på inddragelse af de unge selv i tilrettelæggelsen af deres uddannelse.

Men også praktisk skaber den store tilgang naturligtvis problemer. Det kan knibe for amterne at få bygget hurtigt nok. Det kan knibe med at få sat de tilstrækkelige midler af. Resultatet bliver for store klassekvotienter og for dårlige lokaleforhold, og dette kombineret med de nye krav fra de nye elevgrupper giver selvfølgelig store problemer for gymnasielærerne. De problemer er det vigtigt at tage alvorligt, og det rejser hele problemet om gymnasielæreruddannelsen, fordi gymnasielærerne traditionelt er uddannet til at være fagligt dygtige og til at give elever med en vis faglig forudsætning en faglig videregående uddannelse, hvorimod den pædagogiske side af gymnasielærernes uddannelse efter vor vurdering slet ikke er god nok og slet ikke lever op til de krav, der må stilles til en gymnasielærer, der skal varetage uddannelsen af så stor en del af Danmarks unge.

Men også med hensyn til byggeriet mener jeg det skaber praktiske problemer. Jeg tror, det var hr. Ole Vig Jensen - det var i hvert fald en af ordførerne - der var inde på, at det var vigtigt at planlægge det nye gymnasiebyggeri på en sådan måde, at det ikke kun lægger op til teoretisk, verbalt orienteret klasseundervisning, men sådan at bygningerne kan bruges til det, som er SFs formål med disse uddannelser, nemlig på længere sigt en samordning og en integration af de praktiske og teoretiske uddannelser. Der bør altså også i de nye huse, der skal bygges, være plads til en meget høj grad af praktisk uddannelse.

Jeg er enig med den socialdemokratiske ordfører og undervisningsministeren i, at folketingsflertallet i høj grad selv er skyld i, at vi har nogle af de problemer, vi har i dag. Vi har her i tinget, som også undervisningsministeren har peget på, i løbet af de sidste 5 år haft flere debatter om de 16-18-åriges uddannelse, og hvis udgangen på disse var blevet en anden, havde vi måske stået i en bedre situation i dag.

Vi støttede i 1976 den daværende undervisningsministers forslag til folketingsbeslutning om en samordning af uddannelserne for det 10.-12. uddannelsesår. Vi støttede også i forbindelse med EFG-lovgivningen, at lønnen i basisåret skulle bevares, og at mesterlæren skulle afvikles inden for en nærmere årrække. Begge dele blev nedstemt, bl. a. ved de radikales hjælp, og derved mener jeg også at de radikale selv er skyld i, at vi står i den situation, vi gør i dag; men så meget mere ros skal de selvfølgelig have for, at de nu rejser debatten, og jeg måtte forstå hr. Ole Vig Jensen sådan, at man var på tilbagetog med hensyn til mesterlæren. Hvis jeg ikke har forstået det ret, må hr. Ole Vig Jensen korrigerer mig.

Det, der var tanken med EFG, var jo, at den skulle ses som et alternativ til gymnasieuddannelserne, og jeg oplever det samme, som undervisningsministeren har givet udtryk for, nemlig at det i dag volder store problemer at drive mesterlæreuddannelsen ved siden af EFG-uddannelsen. Vi kan glæde os over, at nogle af de faglige udvalg tilsyneladende nu selv finder ud af at afvikle mesterlæren, men uden en lov i ryggen vil denne udvikling efter SFs mening gå for langsomt.

Løn i basisåret ville gøre uddannelsen mere mulig, måske ikke så meget for dem, der søger gymnasiet i dag, men i hvert fald for dem, der går ud af folkeskolen uden ungdomsuddannelse, og efter SFs mening er det den gruppe, der er det allerstørste uddannelsesmæssige problem. Dem skal jeg vende tilbage til.

Begrænsningen i adgangen til EFG-uddannelserne har været nævnt af flere ordførere. Vi betragter det i SF som et meget alvorligt problem, fordi det jo i realiteten giver de unge et meget skævt valg, at de ikke kan vælge EFG, fordi der ikke er plads til, at de kan komme ind.

En meget stor del af hindringen for, at der kan skabes en egentlig koordination af ungdomsuddannelserne og en egentlig samordning, ligger i deres tradition og i den ledelsesform, der herigennem er bygget op.

Gymnasiernes tradition har jeg været lidt inde på. De stammer jo ligesom den praktiske uddannelse helt tilbage fra middelalderen og har som sådan været eliteuddannelser, og siden uddannelsesreformen i 1903 har det været gymnasieuddannelserne, som folkesko-